

**Державне управління у книговидавничій сфері
та видавничій діяльності:**

***анотований бібліографічний список
2020. – Вип. 5. – 8 с.***

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Вертіль О. Нижньосироватська сторінка українського класика / Олександр Вертіль // Уряд. кур'єр. – 2020. – 7 трав. (№ 86). – С. 5. *Йдеться про видання на замовлення Сумської обласної ради "Фольклорних записів Бориса Грінченка з села Нижня Сироватка" - збірника фольклорних записів і творів видатного українського письменника Бориса Грінченка 1884 - 1885 років, зроблених під час його вчителювання у сільській школі поблизу Сум. Наведено коментар упорядника збірника кандидата філологічних наук доцента Сумського державного педагогічного університету ім. А. Макаренка Сергія П'ятаченка, який вважає, що сторінки видання будуть цікавими і корисними багатьом, адже постать Бориса Грінченка всеукраїнського масштабу, а зроблені ним фольклорні записи перегукуються з культурним надбанням інших регіонів України, "створюючи об'ємне загальнонаціональне художньо-фольклорне панно". Зазначено, що наклад видання буде розповсюджено між школами та бібліотеками краю для того, щоб нинішнє і майбутні покоління читачів мали змогу долучитися до багатой спадщини письменника.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/nizhnosirovatska-storinka-ukrayinskogo-klasika/>

2. Вийшла книга про кладовища Тернопільщини // Волин. монітор. – 2020. – 23 квіт. – (№ 7/8). – С. 3. *Подано інформацію, що у Кракові видали другий том публікації «Кладовища колишнього Тернопільського повіту». «Книга передусім є наслідком документації, проведеної у 2018 році,*

проте враховує також попередні дослідження, що здійснювалися на цій території», – зазначили керівники проекту документації кладовищ на Тернопільщині, професорка Анна-Сильвія Чиж та доктор наук Бартломей Гутовський. Вони присвятили увагу класицистичним вотивним скульптурам (встановленим на знак подяки), іконографічним типам Матері Божої, надгробним фотографіям, формам надгробків поміщиків на цвинтарях, розташованих на території колишнього Тернопільського повіту. Зазначено, що до текстів, написаних польською мовою, подано стислий виклад основного матеріалу українською. Текст: <http://monitor-press.com/ua/>

3. Горелов С. Перепутали письменниц: украинское издательство оскандалилось с книгой классика украинской литературы [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fакту.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 15 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що на виданні «Вибрані твори» класика української літератури Ольги Кобилянської замість портрета авторки зображена Марко Вовчок. Зазначено, що про інцидент з книгою О. Кобилянської письменниця Оксана Забужко написала у своєму Facebook. За її словами, книгу видав «Центр навчальної літератури», який також видає за державними замовленнями підручники і посібники. Текст: <https://fakty.ua/343873-pereputali-pisatelnic-ukrainskoe-izdatelstvo-oskandalilos-s-knigoj-klassika-ukrainskoj-literatury>

4. Горелов С. Эхо скандала: известный интернет-магазин снял с продажи антиукраинскую книгу о Донбассе [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fакту.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 4 мая. – Электрон. данные. Зазначено, що книжковий інтернет-магазин YakaBoo вибачився за те, що в онлайн-продаж надійшла книга антиукраїнського змісту, присвячена війні на Донбасі. Появу в продажі книги «Гамарджоба, панове» співробітник YakaBoo Іван Богдан пояснив збоєм. Текст: <https://fakty.ua/342717-eho-skandala-izvestnyj-internet-magazin-snyal-s-prodazhi-antiukrainskuyu-knigu-o-donbasse>

5. Дорж Бату і Моцарт [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2020. – 25 квіт. (№ 72). – Електрон. дані. *Йдеться про виданий у львівському "Видавництві Старого Лева" новий роман Доржа Бату "Моцарт 2.0", герой якого – всесвітньо відомий композитор XVIII ст. Вольфганг Амадеус Моцарт, який опинився в Нью-Йорку XXI ст. Зазначено, що текстова частина видання доповнена інтерактивною складовою — QR-кодами з відеороликами, що дає змогу читати книгу звичним способом і водночас слухати музику Моцарта й бачити краєвиди, серед яких розгортається дія. Дорж Бату — український письменник бурято-монгольського походження, автор українських бестселерів "Франческа. Повелителька траєкторій" та "Франческа. Володарка офіцерського жетона".* Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/330297>

6. Жадан С. Багато хто досі відкриває свою українськість як щось приватне, болюче, часто – травматичне / Сергій Жадан ; спілкувалася Анна-Лілія Кокора // *Країна*. – 2020. – 23 квіт. (№ 16). – С. 12-14. *Наведено інтерв'ю з українським поетом і письменником Сергієм Жаданом, який написав лібрето до опери Алли Загайкевич «Вишиваний. Король України», прем'єру якої планують на вересень 2020 року в Харкові. Зазначено, що через постать Вишиваного – яскраву, незвичну для нашого політикуму – розкрито тему вибору, відданості, відповідальності, власної ідентичності. С. Жадан зауважує, що, «створюючи лібрето, розумів, що цей текст співатимуть на сцені. Це наклало певний ритмічний і стилістичний відбиток. Писав кілька місяців. Перед тим читав першоджерела. Зокрема, монографію американського історика Тімоті Снайдера «Червоний князь. Таємні життя габсбурзького ерцгерцога». Два роки тому в США виступав перед його студентами. Розповів, що працюю над оперою про Вишиваного. Снайдер подарував останній примірник своєї книжки. Базується на фактах, історичних джерелах, але читається, як пригодницький роман». Текст: https://gazeta.ua/articles/culture-journal/_bagato-*

7. **Зрізаючи гроші на культуру та науку, «Зе-команда» подвоїла бюджет податковій міліції, яку обіцяла ліквідувати** [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 5 трав. – Електрон. дані. *Зазначено, що збільшення бюджету на податкову міліцію Верховна Рада України затвердила під час перегляду бюджету України на 2020 рік, тоді ж коли урізали витрати на Український культурний фонд, підтримку української книги, фінансування Суспільного мовника та наукові дослідження.* Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-schemes-podatкова-politsiya-hroshi/30592554.html>

8. **Івашко О. У Миколаєві визначили кращі книги** / Олена Івашко // Уряд. кур'єр. – 2020. – 24 квіт. (№ 78). – С. 4. *Йдеться про традиційний обласний конкурс "Миколаївська книга-2019", який передбачений обласною програмою підтримки вітчизняного книговидання, книгорозповсюдження та популяризації української книги. Переможці визначені за шістьма номінаціями, серед яких книги з історико-краєзнавчої тематики, поезія, проза, навчальні посібники та підручники, книжки для дітей та юнацтва, кращий літературний дебют. Зазначено, що всього у 2019 році на Миколаївщині видано 193 книги і брошури загальним накладом 42,4 тисячі примірників, 100 з яких представлені на виставці "Миколаївська книга".* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/u-mikolayevi-viznachili-krashi-knigi/>

9. **Кокора А.-Л. «Може здатися дивним, як війна на Донбасі поєднується з Голокостом»** / Анна-Лілія Кокора // Газета по-українськи. – 30 квіт. (№ 18). – С. 11. *Йдеться про те, що у «Видавництві Старого Лева» вийшов роман Софії Андрухович «Амадока» обсягом 832 сторінки. Зазначено, що «Амадока» — художній текст, вигадка, не наукова праця. Це навіть не історичний роман. У книжці йдеться, насамперед, про людську пам'ять, її зв'язок із характером. Здатність людини вибудовувати життя*

залежно від спогадів або їх відсутності. Зауважено, що в книгарнях роман коштуватиме 290 грн. Текст: <https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/mozhe-zdatisya-divnim-yak-vijna-na-donbasi-poyednuetsya-z-golokostom/962892>

10. Курс «Основи сім'ї» в школах необов'язковий, посібники перевидадуть – МОН [Електронний ресурс] // Радіо Свобода: [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 5 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що курс «Основи сім'ї» для учнів X – XI класів є необов'язковим (за повідомленням Міністерства освіти та науки України). У відомстві пояснили, що викладання курсу можливе лише за згоди учнів або їхніх батьків. Вказано, що 9 квітня 2020 року комісія вирішила відновити використання у закладах освіти курсу «Основи сім'ї» за умови перевидання відповідних посібників. Таким чином, посібники, схвалені у 2018 році, не можна використовувати в освітньому процесі. У перевиданих книжках мають бути враховані зауваження експертів. Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-osnovy-simy/30593527.html>

11. Непийвода М. У 40 хвилин увіпхали все, що можна / Марина Непийвода // Газета по-українськи. – 2020. – 23 квіт. (№ 17). – С. 4. *Йдеться про те, що Сергій Жадан Поетичну представив у прямому ефірі «UA Культура» збірку «Список кораблів» і п'єсу «Хлібне перемир'я». Зазначено, що фейсбук-трансляцію презентації за п'ять днів подивилося 82 тис. глядачів. Зазначено, що книжка «Список кораблів» містить 60 віршів і фактично є щоденником. У ній використали дев'ять картин київської художниці Катерини Косьяненко.* Текст: <https://gazeta.ua/articles/culture-newspaper/u-40-hvilin-uviphali-vse-scho-mozhna/961732>

12. Охрименко О. Вокруг популярного интернет-магазина разгорается скандал из-за книги о войне на Донбассе [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty.ua. – 2020. – 3 мая. – Электрон. данные. *Повідомлено, що книжковий магазин «Yakaboо» потрапив у скандал через*

книги про війну на Донбасі. Так, читачі виявили книгу «Гамарджоба, панове» такого собі Олександра Архіпова, де розповідь ведеться від імені російського військового, який приїхав до Донецька. Читачеві при цьому нав'язується думка, що все, що відбувається в регіоні - це не що інше, як громадянська війна. Зазначено, що кремлівські пропагандистські тези про «громадянську війну на Донбасі» проникли і на обкладинку книги, і в її анотацію на сайті магазину. Наголошено, що українські письменники і перекладачі не приховують свого обурення. Так, ветеран АТО і військовий письменник Валерій Ананьєв запропонував оголосити бойкот магазину. Указано, що книгу видалили з сайту, а розслідування показало, що вона ймовірно не українського походження. Торговий дім «Логос Україна» наполягає, що його помилково вказали видавцем, але швидше за все, твір випущено видавництвом «Логос» з російського Ставрополя. Текст:

<https://fakty.ua/342615-vokrug-populyarnogo-internet-magazina-razgoraetsya-skandal-iz-za-knigi-o-vojne-na-donbasse>

13. "Президенти. Політичне лідерство: світові реалії, українська практика" [Електронний ресурс] // *Голос України*. – 2020. – 22 квіт. (№ 69). – Електрон. дані. Йдеться про видання фундаментальної праці Голови Верховної Ради України (ВР України) попередніх скликань Володимира Литвина "Президенти. Політичне лідерство: світові реалії, українська практика", яка складається з трьох розділів: "Особистість в історії: теорія, практика й нові парадигми", "Лідерство в новітню добу: оцінки й самооцінки, умови для політичного становлення" та "Українські президенти: сходження до влади (штрихи до біографій)". Як зазначив в передмові автор, в своїй роботі він зробив спробу осмислити питання "особистості в історії" та окреслив своє "бачення еволюції теорії й практики політичного лідерства, процесів становлення знакових постатей новітньої української історії, з якими доводилося працювати, мати службові відносини, спостерігати за ними в різних політичних і життєвих ситуаціях". Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330206>

14. Світличанин І. І книжка стає зброєю / Ігор Світличанин // Уряд. кур'єр. – 2020. – 8 трав. (№ 87). – С. 4. *Йдеться про видані протягом останніх двох років дві книжки журналісток Анни Андрієвської та Олени Халімон "Люди "сірої зони". Свідки російської анексії Криму" та "Книга свідчень. Анатомія російської анексії Крим". В книгах зібрано численні спогади учасників і свідків трагічних подій 2014 року в Криму, які спростовують міфи російської пропаганди про те, що окупація півострова була безкровною і кримчани не намагалися чинити опір, а добровільно обрали Росію.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/i-knizhka-staye-zbroyeyu/>

15. Скоростецький В. "У серці захисника більше любові та доброти", — учасник літературного інтернет-марафону до Дня піхоти Борис Кутовий [Електронний ресурс] / Володимир Скоростецький // Голос України. – 2020. – 29 квіт. (№ 73). – Електрон. дані. *Йдеться про проведення за ініціативи Всеукраїнського форуму військових письменників та за підтримки Інформагентства Міністерства оборони України АрміяInfort інтернет-марафону, приуроченого до Дня піхоти, що святкується в Україні 6 травня. Зазначено, що основна ідея літературного марафону - популяризація української книги, донесення до українців правдивих спогадів ветеранів-захисників та надання самим авторам майданчика для дискусій та творчого пошуку. Наведено матеріали бесіди з офіцером цивільно-військового співробітництва, автором книг "Листи здалеку" і "Повість про срібну флейту" Борисом Кутовим, який ініціював низку проектів із популяризації української літератури та масового читання серед підлітків на Донбасі та Луганщині.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330422>

16. Як підтримати малих видавців та книгарні під час карантину? [Електронний ресурс] // Форум видавців / ГО "Форум видавців у Львові". – Львів, 2020. – 24 квіт. – Електрон. дані. *Зазначено, що Видавничий дім АРТБУКС закликав підтримати українські видавництва, які у час пандемії опинились на межі закриття. Команда АРТБУКС*

запропонувала декілька варіантів, як підтримати улюблені видавництва без витрат: поставити лайк, зробити репост публікації, яка сподобалася, написати коментар, залишити відгук на сайті тощо. Текст: <https://bookforum.ua/yak-pidtrymaty-malyh-vydavtsiv-ta-knygarni-pid-chas-karantynu/>

Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади

Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

Відповідальний за випуск: Зайченко Н.Я.

18.05.2020 р.